1964 సుప్రీం కోర్టు రిపోర్టులు (6) 321

బల్ముకండ్

వర్సెస్

కమలా వాతీ మరియు ఇతరులు

(కె. సుబ్బారావు మరియు జె. ఆర్. ముధోల్కర్ జె.జె.)

ఉమ్మడి ఆస్తిని విక్రయించడానికి మేనేజర్ద్వారా ఒప్పందం -- ఆదేశించినప్పుడు నిర్దిష్ట పనితీరు - హిందూ చట్టం - ఉమ్మడి కుటుంబం.

ఉమ్మడి హిందూ కుటుంబానికి చెందిన ఆస్తి కొనుగోలుకు పిటిషనర్ కర్తతో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. ఈ ఆస్తిలో ఒక పెద్ద భూమిలో కుటుంబానికి చెందిన కొంత వాటా ఉంది. కర్తకు భారీగా డబ్బు చెల్లించారు. కర్తా సేల్ డీడ్ అమలు చేయకపోవడంతో అప్పీలుదారుడు నిర్దిష్ట పనితీరు కోసం దావా వేశాడు. కర్త సోదరులు, ఒప్పందం సమయంలో వయోజనులైన ఇతర సభ్యులను కూడా ప్రతివాదులుగా దావాలో చేర్చారు. చట్టపరమైన అవసరం లేదని, అమ్మకానికి పెట్టిన ఒప్పందం కుటుంబ ప్రయోజనాల కోసం కాదనే కారణంతో దావాను ప్రతిఘటించారు. ట్రయల్ కోర్టుతో పాటు హైకోర్టు కూడా ఈ వాదనలను సమర్థించింది.

ఈ కోర్టు ముందు ఈ లావాదేవీ చట్టపరమైన అవసరం లేనప్పటికీ, ఈ లావాదేవీ కుటుంబ ప్రయోజనం కోసం అని వాదించారు, ఇది వివేకవంతమైన యజమానిగా కర్తా కుటుంబ ప్రయోజనం కోసం ప్రవేశించడానికి అర్హత కలిగి ఉంది.

(i) ఒక లావాదేవీ కుటుంబానికి ప్రయోజనకరమైనదిగా పరిగణించబడాలంటే అది రక్షణాత్మక స్వభావం కలిగి ఉండవలసిన అవసరం లేదు, కానీ కుటుంబ ప్రయోజనం కోసం ఏ లావాదేవీలు జరుగుతాయి అనేది ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ప్రతి సందర్భంలోనూ కోర్టు తన ముందు ఉన్న మెటీరియల్ నుండి సంతృప్తి చెందాలి, వాస్తవానికి అది ప్రవేశపెట్టబడినది లేదా అది ప్రవేశించిన సమయంలో కుటుంబానికి ప్రయోజనాన్ని అందించాలని ఆశించబడుతుంది.

(ii) లావాదేవీని కుటుంబంలోని వయోజన సభ్యులు వ్యతిరేకించినప్పుడు, కుటుంబానికి ప్రయోజనం చేకూరుతుందనే కారణంతో ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తిలో ఏ భాగాన్ని కూడా విడదీయడానికి లేదా పంచుకోవడానికి మేనేజర్ అంగీకరించరాదు.

(iii) ప్రస్తుత కేసులో తగిన అభ్యర్థనలను పిటిషనర్ లేవనెత్తలేదు లేదా అవసరమైన సాక్ష్యాలను అందించలేదు. నిర్దిష్ట పనితీరును మంజూరు చేయడం ఎల్లప్పుడూ కోర్టు విచక్షణపై ఆధారపడి ఉంటుంది. కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులలో కింది కోర్టులు నిర్దిష్ట పనితీరును ఆదేశించడానికి నిరాకరించాయి మరియు అప్పీల్ కొట్టివేయబడ్డాయి.

జగత్ నారాయణ్ వర్సెస్ మధుర దాస్, ఐ.ఎల్.ఆర్. 50. 969,హానుమన్ ప్రసాద్పాండే వర్సెస్ బాబూయి మున్రాజ్ కూన్వారే, (1856) 6 సాహు రామ్ చంద్ర వర్సెస్ భూప్ సింగ్, ఐఎల్ఆర్ 39 ఆల్ 437, పళనియప్పచెట్టి వర్సెస్ శ్రీమత్ దయ్యసికమణి పండరసన్నది, 44 ఐ.ఏ.147, సీతాల్ ప్రసాద్ సింగ్ వర్సెస్ అజబ్లాల్ మందర్, ఐ.ఎల్.ఆర్. 18

పేజి 306 మరియు ఎ. వి.వాసుదేవన్, మరికొందరు మైనర్లు. ఎ.ఐ.ఆర్. 1949 మేడ్ 260. లు రిఫర్ చేశారు.

సివిల్ అప్పిలేట్ పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెం.7 ఆఫ్ 1962.

1950 ఆర్ఎఫ్ఏ నెంబరు 219లో పంజాబ్ హైకోర్టు 1957 అక్టోబర్ 14న ఇచ్చిన తీర్పు, డిక్రీ నుంచి అప్పీల్.

పిటిషనర్ తరఫున ఎన్.సి.ఛటర్జీ, హెచ్.ఎల్.మిట్టల్, ఎస్.ఎస్.ఖండూజా, గణపత్ రాయ్ వాదనలు వినిపించారు.

రామ్ లుభయా, ఎస్.డి.సెఖ్రి, ప్రతివాదుల సంఖ్య 1-12 కు.

ఎస్.కె.మెహతా, కె.ఎల్.మెహతా, ప్రతివాదుల సంఖ్య 13-15 కు.

జనవరి 27, 1964. జస్టిస్ ముధోల్కర్ కోర్టు తీర్పు- పంజాబ్ రాష్ట్రంలోని బటాలాలోని మౌజా ఫైజ్ పూర్ లో ఉన్న కొన్ని క్షేత్రాల్లో 3/20వ వంతు భూమిని విక్రయించడానికి కుదుర్చుకున్న ఒప్పందాన్ని నిర్దిష్టంగా అమలు చేసినందుకు తన దావాను కొట్టివేసినందుకు పిటిషనర్ చేసిన విజ్ఞప్తి ఇది. బటాలా ఫస్ట్ క్లాస్ సబ్ జడ్జి కోర్టులో ఆయన ఈ దావా వేయగా, ఆయన దాన్ని పూర్తిగా తోసిపుచ్చారు. అప్పీలు చేసిన తరువాత పంజాబ్ హైకోర్టు, నిర్దిష్ట పనితీరు కోసం పిటిషనర్ వాదనను కొట్టివేయడాన్ని సమర్థిస్తూ, ఒక విషయానికి సంబంధించి ట్రయల్ కోర్టు డిక్రీని సవరించింది. ఆ సవరణ ద్వారా ప్రతివాదులు పిండిదాస్ తో అమ్మకం ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నప్పుడు అతను చెల్లించిన మొత్తాన్ని పిటిషనర్ కు తిరిగి చెల్లించాలని హైకోర్టు ఆదేశించింది. హైకోర్టులో అప్పీలు పెండింగ్ లో ఉన్న సమయంలో పిండిదాస్ మరణించాడని, అందువల్ల అతని స్థానంలో అతని న్యాయ ప్రతినిధులను నియమించారని పేర్కొనవచ్చు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 133 ప్రకారం హైకోర్టు మంజూరు చేసిన ధ్రువీకరణ పత్రం ద్వారా నిర్దిష్ట పనితీరు కోసం తన వాదనను తోసిపుచ్చడంతో పిటిషనర్ ఈ కోర్టుకు వచ్చారు.

సంబంధిత వాస్తవాలు ఇలా ఉన్నాయి.

బటాలాలోని మౌజా ఫైజ్ పూర్ లో 1943-43 నాటి జమాబందీలో చూపించిన కాస్రా నంబర్లు 494, 495, 496, 497, 1800/501, 1801/501, 529లో పిటిషనర్ కు 79/120వ వాటా ఉంది. 1943 అక్టోబర్ 1న దేవీసాహై అనే వ్యక్తికి చెందిన ఈ భూమిలో 23/120వ వంతు వాటా కొనుగోలు చేశాడు. దీంతో ఈ భూమిలో 17/20వ వంతు వాటాకు యజమాని అయ్యాడు. మిగిలిన 3/20వ వంతు వాటా ఉమ్మడి హిందూ కుటుంబానికి చెందినది, ఇందులో పిండిదాస్ మేనేజర్ మరియు అతని సోదరుడు హవేలీరామ్ ఖేమ్ చంద్ మరియు సత్యపాల్ సభ్యులుగా ఉన్నారు. దేవిసాయి నుంచి కొనుగోలు చేసిన భూమికి రూ.175 చెల్లించినట్లు పిటిషనర్ తెలిపారు. తన వాటాను సుస్థిరం చేసుకోవడానికి, పిండిదాస్ మరియు అతని సోదరుల ఉమ్మడి కుటుంబం కలిగి ఉన్న 3/20 వ వంతు వాటాను పొందాలని పిటిషనర్ కోరుకున్నాడు. ఈ విషయమై పిండిదాస్ ను సంప్రదించగా 3/20వ వంతు వాటాను రూ.250 చొప్పున కుటుంబానికి విక్రయించేందుకు అంగీకరించాడు. దీనికి సంబంధించి 1945 అక్టోబర్ 1న పిండిదాస్ తో ఒప్పందం కుదుర్చుకుని రూ.100 చెల్లించారు. కుటుంబ మేనేజర్ తనకు అనుకూలంగా సేల్ డీడ్ అమలు చేయడంలో విఫలం కావడంతో పిటిషనర్ దావా వేసి పిండిదాస్, అతని సోదరులను ప్రతివాదులుగా చేర్చారు. ఈ దావాను ప్రతివాదులందరూ ప్రతిఘటించారు. 1945 అక్టోబర్ 1న పిటిషనర్ కు కొంత భూమిని విక్రయించేందుకు ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నానని, రూ.100 డబ్బు అందుకున్నట్లు పిండిదాస్ అంగీకరించాడు. అయితే ఆ కాంట్రాక్ట్ సూట్ లో ఉన్న భూమికి సంబంధించినది కాదని, మరో భూమికి సంబంధించినదని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఈ దావాలో 2 నుంచి 4 వరకు ప్రతివాదులుగా ఉన్న తన సోదరుల తరఫున ఒప్పందం కుదుర్చుకునే హక్కు తనకు లేదని, ఇప్పుడు మా ముందు 13 నుంచి 15 మంది ప్రతివాదులుగా ఉన్నారని ఆయన వాదించారు. 2 నుండి 4 వరకు ప్రతివాదులు ఎటువంటి ఒప్పంద ఉనికిని ఖండించారు మరియు పిండిదాస్ ఉమ్మడి కుటుంబానికి కర్త అని నిరూపించబడినప్పటికీ మరియు భూమిని విక్రయించడానికి అంగీకరించినప్పటికీ, లావాదేవీ తమకు కట్టుబడి ఉండదని వాదించారు, ఎందుకంటే అమ్మకం కుటుంబ ప్రయోజనం కోసం కాదు లేదా ఆ అమ్మకానికి అవసరం లేదు.

పిటిషనర్ కు అనుకూలంగా ఉన్న కోర్టులు పిండిదాస్ తన కుటుంబ భూమిలో 3/20వ వంతు వాటాను విక్రయించేందుకు ఒప్పందం కుదుర్చుకుని రూ.100 కోట్లు పొందారని తేలింది. అయితే అమ్మకానికి అవసరం లేనందున ఈ ఒప్పందం కుటుంబానికి కట్టుబడదని, ఈ ఒప్పందం కుటుంబ ప్రయోజనం కోసం కాదని వారు అభిప్రాయపడ్డారు. ప్రతివాదులు సంపన్న పరిస్థితులలో ఉన్న వ్యక్తులని, అమ్మకం అవసరం లేదని పిటిషనర్ కు శ్రీ ఎన్.సి. ఛటర్జీ మా ముందు వివాదస్పదం చేయలేదు. అయితే, ఉద్దేశించబడిన అమ్మకం కుటుంబానికి ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది, ఎందుకంటే ప్రతివాదులు భూమిలో తమ వాటాను ఉపయోగించుకోవడం ఆచరణాత్మక ప్రతిపాదన కాదు, అందువల్ల, దానిని డబ్బుగా మార్చడం ద్వారా కుటుంబం లాభపడుతుంది. లావాదేవీ జరిగిన సమయంలో భూమి విలువ మార్లాకు రూ.175 కాగా, మర్లాకు రూ.250 చొప్పున కొనుగోలు చేసేందుకు ఒప్పందం ప్రకారం పిటిషనర్ అంగీకరించారని, ఈ లావాదేవీ ద్వారా కుటుంబానికి అదనపు లాభం చేకూరుతుందన్నారు. ఉమ్మడి హిందూ కుటుంబ మేనేజరుకు కుటుంబ ఆస్తిని రక్షణాత్మక ప్రయోజనం కోసం మాత్రమే కాకుండా, వివేకవంతుడైన ఆస్తి యజమాని తగినదిగా భావించే పరిశీలన కోసం దానిని దూరం చేసే పరిస్థితులు కూడా ఉన్నాయని అతని వాదన సారాంశం. తన వాదనకు మద్దతుగా ఆయన మూడు నిర్ణయాలపై దృష్టి సారించారు. అందులో మొదటిది జగత్ నారాయణ్ వర్సెస్ మథుర దాస్ (I.L.R. 50 All. 969.). ఉమ్మడి హిందూ కుటుంబానికి చెందిన మేనేజర్ చేసిన బదిలీలకు సంబంధించి "ఎస్టేట్ ప్రయోజనం" అనే పదం యొక్క అర్థం మరియు అంతరార్థాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్న ఆ హైకోర్టు ఫుల్ బెంచ్ యొక్క నిర్ణయం ఇది. హనుమన్ పెర్సాద్ పాండే వర్సెస్ బాబూయీ మున్రాజ్ కూన్వేరీ ((1816) 6 Moo. I.A.393.) తీర్పుతో సహా అనేక నిర్ణయాలను మేధావులు పరిశీలించారు. సాహు రామ్ చంద్ర వర్సెస్ భూప్ సింగ్ (I.L.R. 39 All 437.), పళనియప్ప చెట్టి వర్సెస్ శ్రీమత్ దైవశికమణి పండ్ర సన్నాది (44 I.A.147.) ఎస్టేట్ కు ప్రయోజనం చేకూర్చే సూత్రంపై జరిగే లావాదేవీలు రక్షణాత్మక స్వభావం ఉన్న వాటికే పరిమితం కాదని పేర్కొన్నారు. హైకోర్టు ప్రకారం, ఆస్తి యొక్క వివేకవంతమైన యజమాని ఆ సమయంలో తనకు తెలిసిన పరిస్థితుల దృష్ట్యా, ఆస్తి యొక్క ఏకైక యజమాని ఆశించిన దానికంటే మేనేజర్ నుండి

అవసరమైన వివేకం స్థాయి కొంచెం ఎక్కువగా ఉంటుంది. హైకోర్టు కనుగొన్న ఆ కేసులో వాస్తవాలు ఇలా ఉన్నాయి.

"........ బిజ్నోర్ కు 18 లేదా 19 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న ఆస్తిని నిలుపుకోవడం చాలా అసౌకర్యంగా మరియు కుటుంబ ప్రయోజనాల పక్షపాతంగా భావించారు, ఈ నిర్వహణపై వారిద్దరూ సరైన శ్రద్ధ చూపలేకపోయారు, ఆ ఆస్తిని విక్రయించడం మరియు వచ్చిన డబ్బుతో మరింత అందుబాటులో ఉన్న ఇతర ఆస్తిని కొనుగోలు చేయడం ఎస్టేట్ యొక్క ప్రయోజనకరంగా వారు భావించారు. వాస్తవానికి వారు ఆ ఆస్తిని చాలా ప్రయోజనకరమైన షరతులతో విక్రయించారని, లావాదేవీ లాభదాయకమైన ముగింపుకు రాలేదని సూచించడానికి ఏమీ లేదని ... (పుట 979).

ఒక లావాదేవీ కుటుంబానికి ప్రయోజనకరమైనదిగా పరిగణించబడటానికి అది కేవలం రక్షణాత్మక స్వభావం కలిగి ఉండాల్సిన అవసరం లేదు. కానీ కుటుంబ ప్రయోజనం కోసం ఏ లావాదేవీ జరుగుతుందనేది ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవాలపై ఆధారపడి ఉండాలి. ఫుల్ బెంచ్ ముందు ఉన్న కేసులో ఆ కుటుంబానికి చెందిన ఇద్దరు మేనేజర్లు ఆస్తిని అమ్మడం కష్టంగా మారిందని, ఫలితంగా కుటుంబం నష్టపోతోందని తేలింది. అటువంటి ఆస్తిని అమ్మడం, అది కూడా లాభదాయకమైన షరతులతో, అమ్మకం ద్వారా వచ్చిన ఆదాయాన్ని లాభదాయకమైన మార్గంలో పెట్టుబడి పెట్టడం ఖచ్చితంగా కుటుంబానికి ప్రయోజనకరంగా పరిగణించబడుతుంది. ప్రస్తుత కేసులో దురదృష్టవశాత్తూ పిండిదాస్ ఆస్తిని అమ్మడానికి అంగీకరించాడని చెప్పడానికి సాక్ష్యం లేదు, ఎందుకంటే అతను దానిని నిర్వహించడం కష్టమని భావించాడు లేదా ఆస్తిని నిలుపుకోవడం ద్వారా కుటుంబం నష్టపోతుందని అతను కనుగొన్నాడు. అమ్మకం ద్వారా వచ్చిన ఆదాయాన్ని లాభదాయకమైన రీతిలో పెట్టుబడి పెట్టాలనే ఆలోచన కూడా లేకపోలేదు. వాస్తవానికి ఈ అమ్మకాన్ని వివేకంతో పరిశీలిస్తున్నారనే ఆరోపణలు దావాలో లేవు. ఒక విషయం

ఏమిటంటే, లావాదేవీ జరిగిన సమయంలో పిటిషనర్ కలిగి ఉన్న భూమిలో కుటుంబం యొక్క వాటాలో కొంత భాగం చాలా తక్కువ నిష్పత్తిని కలిగి ఉంది. కానీ నిజానికి దేవిసాహై నుంచి 23/120వ వాటాను పిటిషనర్ కొనుగోలు చేయడానికి ముందే జరిగింది. భూమిలో మిగిలిన 17/20వ వంతు వాటా వాదికి మాత్రమే చెందుతుందనే పరిస్థితి కారణంగా భూమిలో వారి వాటాకు సంబంధించి కుటుంబం యొక్క స్థితి ఏ విధంగానూ మార్చబడిందని సూచించడానికి ఏమీ లేదు. అందువల్ల, అలహాబాద్ కేసులో తీసుకున్న అభిప్రాయాన్ని బట్టి కూడా పిటిషనర్ ఈ దావాలో విజయం సాధిస్తారని ఆశించలేము.

తదుపరి కేసు సీతాల్ ప్రసాద్ సింగ్ వర్సెస్ అజబ్లాల్ మందర్ (I.L.R. 18 Pat. 306) కొత్త ఆస్తి కొనుగోలు కోసం ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తిలో కొంత భాగాన్ని విడదీయడానికి మేనేజర్ కు ఉన్న అధికారం పరిగణనలోకి తీసుకోవలసిన ఒక కేసు. ఆ సందర్భంలో కూడా ఉమ్మడి హిందూ కుటుంబానికి చెందిన మేనేజర్ కుదుర్చుకున్న లావాదేవీకి వర్తించే పరీక్ష ఒకటే, అనగా, ఎస్టేట్ కు ప్రయోజనం చేకూర్చడానికి వివేకవంతమైన యజమాని సాధారణ నిర్వహణలోకి ప్రవేశించే లావాదేవీ కాదా అని భావించబడింది. అలహాబాద్ కేసులో తీసుకున్న అభిప్రాయాన్ని అనుసరించి, "ఎస్టేట్ యొక్క ప్రయోజనం" అనే పదానికి కేవలం బలవంతపు అవసరం కంటే విస్తృతమైన అర్థం ఉందని మరియు ఇది పూర్తిగా రక్షణాత్మక స్వభావం కలిగిన లావాదేవీలకు మాత్రమే పరిమితం కాదని న్యాయమూర్తులు అభిప్రాయపడ్డారు. సి.జె. తన తీర్పు సందర్భంగా పుట 311లో ఇలా పేర్కొన్నాడు:

> ". . . . ఉమ్మడి హిందూ కుటుంబం యొక్క కర్త కేవలం ఒక నిర్వాహకుడు మరియు సంపూర్ణ యజమాని కాదు, హిందూ చట్టం, ఇతర చట్ట వ్యవస్థల మాదిరిగా, ఉమ్మడి కుటుంబానికి చెందిన ఆస్తిని పేరు చేసే అతని అధికారానికి కొన్ని పరిమితులను విధించింది. ఏదేమైనా, హిందూ చట్టకర్తలు అతని అధికారంపై అటువంటి పరిమితిని విధించాలని అనుకోలేదు, ఇది కుటుంబ పరిస్థితులను మెరుగుపరచడానికి ఏమీ చేయకుండా అతన్ని

అనర్హుడిని చేస్తుంది. కర్తపై విధించగల ఒకే ఒక సహేతుకమైన పరిమితి ఏమిటంటే, అతను వివేకంతో వ్యవహరించాలి, వివేకం అనేది అప్రమత్తతతో పాటు దూరదృష్టిని సూచిస్తుంది మరియు తొందరపాటు, నిర్లక్ష్య మరియు నిరంకుశ ప్రవర్తనను మినహాయిస్తుంది."

మేనేజరు నమోదు చేసిన లావాదేవీ ఊహాజనిత స్వభావం కలిగి ఉండరాదని గమనించిన తరువాత, పండిత ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఇలా వ్యాఖ్యానించారు:

"అయితే, అసాధారణ పరిస్థితులలో, కొత్త ఆస్తిని పొందడానికి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తిలో కొంత భాగాన్ని ఒక కర్తా పరాయి చేయడాన్ని కోర్టు సమర్థిస్తుంది, ఉదాహరణకు, ఉమ్మడి కుటుంబంలోని వయోజన సభ్యులందరూ తమకు అందుబాటులో ఉన్న పరిజ్ఞానంతో మరియు కుటుంబం యొక్క మార్గాలు మరియు అవసరాల గురించి అవసరమైన అన్ని సమాచారాన్ని కలిగి ఉంటే, కొత్త ఆస్తి యొక్క ప్రతిపాదిత కొనుగోలు ప్రతిపాదిత ఆస్తి ప్రయోజనం కోసమే అని నమ్ముతారు. "

వయోజన సభ్యులు ఉన్న చోట తీర్పు కుటుంబ మేనేజర్ మాత్రమే కాదని, మేనేజర్ తో సహా కుటుంబంలోని వయోజన సభ్యులందరిదేనని ఈ పరిశీలనలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. ఈ విషయంలో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నప్పుడు పిండిదాస్ సోదరులంతా పెద్దవాళ్లే. వారు లావాదేవీకి అంగీకరించారని లేదా దాని గురించి సంప్రదించారని లేదా లావాదేవీ గురించి కూడా తెలుసుకున్నారని ఎటువంటి సూచన లేదు. అందువల్ల, పండితుడైన ప్రధాన న్యాయమూర్తి వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయం సరైనదని మేము భావించినప్పటికీ, అది పిటిషనర్కు సహాయపడదు ఎందుకంటే ఇక్కడ వాస్తవాలు పండిత ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఆలోచించిన అభిప్రాయాలకు

భిన్నంగా ఉంటాయి. ఆ తీర్పులో భాగస్వామిగా ఉన్న మరో న్యాయమూర్తి మనోకర్లాల్ జె.కూడా ఇంచుమించు ఇదే అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చారు. మూడో కేసు ఎ.టి.వాసుదేవన్ అండ్ ఇతరుల విషయంలో మైనర్లు(A.I.R. 1949 Mad. 260.). ఉమ్మడి హిందూ కుటుంబం యొక్క నిర్వాహకుడు ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తిని చట్టబద్ధంగా సమర్థించాల్సిన అవసరం లేనప్పటికీ ఆస్తికి స్పష్టంగా ప్రయోజనకరంగా ఉంటే దానిని విడదీయగల సమర్థుడు అని హైకోర్టు యొక్క సింగిల్ జడ్జి అభిప్రాయపడ్డారు. తన ఐదుగురు మైనర్ కుమారులకు చెందిన ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తికి సంరక్షకుడిగా తనను నియమించాలని, మైనర్ కుమారుల ప్రయోజనాలకు ప్రయోజనకరంగా ఉన్నందున ఆ ఆస్తిని విక్రయించడానికి అనుమతి ఇవ్వాలని కోరుతూ తిరువెంగద ముదలియార్ అనే వ్యక్తి లెటర్స్ పేటెంట్ లోని సిఎల్ 17 కింద దాఖలు చేసిన దరఖాస్తును పరిశీలించినప్పుడు ఈ అభిప్రాయం వ్యక్తమైంది. కుటుంబంలో కర్తగా ఉన్న పిటిషనర్ కు ఐదుగురు మైనర్ కుమారులతో పాటు ఇద్దరు పెద్ద కుమారులు, అతని భార్య, అవివాహిత కుమార్తెకు జీవనభృతి హక్కులు ఉన్నాయి. ఈ విధంగా ఆయన దరఖాస్తుకు సంబంధించి విద్వాంసుడైన న్యాయమూర్తి ఈ విషయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు మరియు ఆ దృక్కోణం నుండి ఈ నిర్ణయం గుర్తించదగినది. ఏదేమైనా, లావాదేవీ కుటుంబ ప్రయోజనం కోసం అని సంతృప్తి చెందితే ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తిని విక్రయించే అధికారం మేనేజర్ కు ఉందని పండిత న్యాయమూర్తి స్పష్టంగా అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేసిన మాట వాస్తవం. ఈ నిర్ధారణకు రావడానికి అతను ప్రధానంగా వెంకట సుబ్బారావు జె., సెల్లప్ప వర్సెస్ సుప్పన్ (A.I.R. 1937 Mad. 496) లో తీసుకున్న అభిప్రాయాన్ని ఆధారం చేసుకున్నాడు. ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తిని తనఖా పెట్టి ఇల్లు కొనుక్కోవడం వల్ల ఆ లావాదేవీ కుటుంబానికి ప్రయోజనం చేకూరుస్తుంది కాబట్టి ఆ కుటుంబానికి కట్టుబడవచ్చా అనే ప్రశ్న తలెత్తిన సందర్భమిది. ఒక లావాదేవీ కుటుంబ ప్రయోజనం కోసం జరగాల్సిన లావాదేవీ రక్షణాత్మక స్వభావాన్ని కలిగి ఉండవలసిన అవసరం లేదని అభిప్రాయపడినప్పటికీ, విద్యావంతులైన న్యాయమూర్తులు, వారి ముందు ఉన్న సాక్ష్యాల ఆధారంగా, ఈ నిర్దిష్ట లావాదేవీ కుటుంబ శ్రేయస్సు కోసం ఒకటని సాక్ష్యాల ద్వారా నిరూపించబడలేదని అభిప్రాయపడ్డారు.

అందువలన, మనం ఇంతకుముందే చెప్పినట్లుగా, ఒక లావాదేవీ కుటుంబానికి ప్రయోజనకరంగా పరిగణించబడటానికి, అది కుటుంబానికి కట్టుబడి ఉండటానికి రక్షణాత్మక స్వభావాన్ని కలిగి ఉండవలసిన అవసరం లేదు. ప్రతి సందర్భంలోనూ కోర్టు ఆ విషయం నుంచి సంతృప్తి చెందాలి- వాస్తవానికి అది ప్రసాదించబడినది లేదా తర్కబద్ధమైనది- అది ప్రవేశించిన సమయంలో కుటుంబానికి ప్రయోజనాన్ని ఇస్తుందని ఆశించబడుతుంది. పిండిదాస్ ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నప్పుడు కుటుంబానికి ప్రయోజనకరంగా భావించినట్లుగా ఈ లావాదేవీ జరిగిందనే ఆరోపణ కూడా దావాలో లేదని మేము ఎత్తి చూపాము. అంతేకాక ఇక్కడ కుటుంబంలోని వయోజన సభ్యులు నిర్దిష్ట పనితీరు కోసం పిటిషనర్ వాదనను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు మరియు లావాదేవీ కుటుంబానికి ప్రయోజనకరంగా ఉందని వారు సంతృప్తి చెందితే వారు అలా చేయరనడంలో మాకు ఎటువంటి సందేహం లేదు. ప్రస్తుత దావా వేసే సమయానికి విక్రయించాలనుకున్న భూమి విలువ పెరిగి ఉండవచ్చునని, అందుకే కుటుంబంలోని ఇతర సభ్యులు పిటిషనర్ వాదనను వ్యతిరేకిస్తున్నారు. అలా కాకుండా కుటుంబ ఆస్తిలో ఏ భాగాన్ని కూడా తమను సంప్రదించకుండా కుటుంబానికి ప్రయోజనం చేకూరుస్తుందనే కారణంతో మేనేజర్ ద్వారా విడదీయడానికి లేదా విడదీయడానికి అంగీకరించడం కుదరదని చెప్పడంలో కుటుంబంలోని వయోజన సభ్యులు వారి హక్కులకు లోబడి ఉంటారు. ఇక్కడ, ఇదివరకే చెప్పినట్లు, అటువంటి సంప్రదింపుల ఆరోపణ లేదు.

ఈ పరిస్థితుల్లో నిర్దిష్ట పనితీరు కోసం దావాను కొట్టివేయడంలో కింది కోర్టులు సరైనవేనని మనం భావించాలి. నిర్దిష్ట పనితీరును మంజూరు చేయడం ఎల్లప్పుడూ కోర్టు విచక్షణపై ఆధారపడి ఉంటుందని మరియు ఇలాంటి సందర్భంలో కోర్టు తన విచక్షణను ఉపయోగిస్తుందని మా అభిప్రాయం. నిర్దిష్ట పనితీరును తిరస్కరించడం ద్వారా సరైనది.

నిస్సందేహంగా పిండిదాస్ తాను కుదుర్చుకున్న ఒప్పందానికి కట్టుబడి ఉన్నాడు మరియు పిటిషనర్ ఈ విధంగా నడుస్తున్న నిర్దిష్ట ఉపశమన చట్టంలోని సెక్షన్ 15యొక్క ప్రయోజనాన్ని పొందడానికి అర్హులు:

"ఒక ఒప్పందంలో ఒక పక్షం తన వంతు మొత్తాన్ని నిర్వర్తించలేనప్పుడు, మరియుపనిచేయకుండా వదిలివేయాల్సిన భాగం మొత్తంలో గణనీయమైన భాగాన్ని ఏర్పరుస్తుంది, లేదా డబ్బు రూపంలో నష్టపరిహారాన్ని అంగీకరించనప్పుడు, నిర్దిష్ట పనితీరు కోసం డిక్రీని పొందే అర్హత అతనికి లేదు. కానీ అవతలి పక్షం దావా ప్రకారం, కోర్టు, ఒప్పందంలో తన భాగాన్ని నిర్దిష్టంగా నిర్వర్తించమని పక్షాన్ని ఆదేశించవచ్చు, వాది తదుపరి పనితీరు కోసం అన్ని క్లెయిమ్లను వదులుకుంటాడు మరియు లోపానికి లేదా ప్రతివాది యొక్క డిఫాల్ట్ ద్వారా అతనికి జరిగిన నష్టం లేదా నష్టానికి పరిహారం పొందే హక్కును కలిగి ఉంటాడు."

అయితే, మా ముందున్న కేసులో, ఆస్తిలో పిండిదాస్ యొక్క వడ్డీకి వ్యతిరేకంగా డిక్రీని పొందడానికి అతను మొత్తం పరిగణనను చెల్లించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడని పిటిషనర్ తరఫున ఎటువంటి వాదన లేదు. ఫలితంగా అప్పీలు విఫలమై ఖర్చులతో కొట్టివేయబడుతుంది.

అప్పీల్ కొట్టివేత..